

„Vlk, čo nie je vlk...“

Na Fašiangy roku pána 1602 sa barón Juraj Pálffy vrátil z cudziny domov na hrad Čabrad'. Doniesol kopu darčiekov pre svoju rodinu. Pre manželku Amáliu krásne exotické šaty až z Paríža a náhrdelník, čo mu azda v celej krajine páru nebolo. Svojim synom – Aurelovi a Adamovi – doniesol krásnu zbroj, veď už boli vo veku, kedy sa sluší získať vojenské ostrohy a také meče ako dostali teraz od pána otca, ešte jakživ nevideli. Vraj odkiaľsi až z Tramtárie. Nechceli veriť otcovým slovám, že tam kdesi na konci sveta, kde sa končí suchá zem je veľká voda a za ňou voľajaké ostrovy, kde žijú takí zvláštni ľudia so žltou kožou a šikmými očami, čo vedia zabiť človeka jedným úderom ruky. A vraj od nich sú tie meče.

Okrem darov pre manželku a synov barón doniesol domov aj jednu ťažkú a veľkú debnu. Starali sa mu o ňu sluhovia, ktorých pred odchodom nemal. Ako povedal doma rodine, rozhodol sa, že si založí zverinec aký nemal ani samotný kráľ a keďže v cudzom svete pochodil rôzne kraje, už si aj do neho kúpil nejaké exotické zviera. A vraj dosť nebezpečné. Rozhodol, že kým si vybuduje regulárny zverinec, bude tú háved' chovať na svojom hrade vo vyčlenenej časti, kde sa o ňu budú starať tí istí sluhovia, ktorých si priniesol z ciest. Beda každému, kto sa tam priblíži!

Čochvíľa v zadnej časti nádvorja hradu vyrástla veľká klietka, do ktorej umiestnil toho tvora. Nedbal na prosby manželky, aby ho čím skôr dal preč, že sa zvieraťa ich staré služobníctvo bojí. Šelma bola obrovská, mala hrivu, obrovské zuby a pazúry a vydávala taký strašný rev, že ho muselo byť počuť až na poliach v podhradí. Dali mu meno Sultán. Barónov sluha z cudziny, čo sa volal Selim so svojimi druhmi s takými divnými menami, netvora každý deň krmil surovým mäsom. Nikoho, ani barónku, ani barónových synov k zvieraťu nepúšťali. Vraveli, že ešte nie je dosť skrotené. Ako keby sa dala taká beštia skrotiť. Barónka to istý čas trpela, ale neskôr už toho mala dosť. A začala sa s manželom hádať, čoraz náruživšie. Ale keď jej po poslednej hádke vyťal pár zaúch, aby mlčala, nuž sa zatvrdila. Šaty a šperky z cudziny darovala komornej a radšej sa začala modliť. Prosila Boha, nech sa nič nestane a nech tie šelmy pekelné čím skôr pokapú...

V podhradí po návrate pána veru často počuli divné zvuky z hradu. Ako keby sa všetci čerti z pekla rozrevali. Dunelo to strašne. A keď pán farár na poslednej kázni varoval ľudí pred hrôzami súdneho dňa, rozhodol sa chromý Jano Pačmaga, že

vyskúma, čo za tým je. Čo už sa jemu môže stať? Do neba ho aj tak nevezmú, lebo bol hriešny až-až a pekla sa nebojí. Nuž čo sa mu môže stať, keby aj samotného Lucifera stretol. Že bol šikovný remeselník, dal sa najat' do hradu, keď sa dopočul, že hľadajú tesára. Keď uvidel po prvý raz tie zvery v klietke, veru musel rýchlo utekať za najbližší krík uľaviť si. Stihol to len tak-tak...

Musel potom zložiť hroznú prísahu na život svojich detí, že v dedine nič nepovie. Barón mu prikázal, aby okolo klietky postavil plot. A dobre mu za to zaplatil. O pár dní ich videl už aj v sne, Tie netvory. A modlil sa, veľmi sa modlil, aby sa niektorý z nich nedostal z klietky von. Jeho modlitby žiaľ neboli vyslyšané. Selim po čase začal vodiť Sultána von. Vodil ho do podhradia vždy v noci, uviazaného na hrubej reťazi. Vždy ráno sa spolu vrátili a Selim zavrel Sultána späť do klietky. Až raz...sa Selim so Sultánom nevrátili. Barónka sa potešila, že azda ušli domov do tej Tramtárie, odkiaľ ich jej manžel bol doniesol. Ale...

Na susednom panstve patriacom grófovi Imrichovi Mednyanszkému sa diali divné veci. Mladá sedliacka Marta odmietla ísť na panské a s ňou celá dedina, lebo vraj dievča videlo v lese zvláštneho tvora. Keď ju vypočuli, vypovedala, že to bol vlk, čo nevyzeral celkom ako vlk. Sedliaci vyzbrojení vidlami a cepmi v lese naozaj našli stopy, ale neboli to stopy vlka. Zviera bolo väčšie. Starý Ondro, čo už bol napoly slepý, povedal, že mu kedysi jeho stará mať spomínali, že raz do dediny príde vlkolak a všetkých ich zabije. Jeho starú mať vtedy nikto nepočúval, mala šťastie že stihla včas umrieť, inak by skončila ako čarodejnica. Ale teraz sa jej slová začali...vypíňať?

Akási šelma v podhradí napadla ľudí. Zabíjala mladé dievčatá a to veľmi kruto. Stávalo sa to vždy, keď išli do lesa na drevo. Náhly útok, zlomený väz a prehryznuté hrdlo. To boli poznávacie znamenia. Telá boli zohavené na nepoznanie. Šelma mala veľký hlad. V okolí zanechala plno stôp. Ľudia sa začali báť. Hľadali ochranu u grófa, ale keď ten neurobil nič, odmietli ísť na panské. Až raz šelma napadla a zabila jeho svokru, grófkou Annu de Fehérváry. Aj sa gróf Mednyanszký skoro potešil tej správe, veď aj toť v Poľsku, kde mal majetky, sa hovorí, že svokra je „baba pržebytečna“ a grófkou Anna bola dosť hašterivá, musel však už konať, inak by z toho jej rodina vyvodila následky. Gróf Fehérváry bol síce už postarší, ale rázny muž vojenského vystupovania. Nuž si na šelmu išli spolu počíhať.

Keď ho zbadali v lese, grófa Fehérváryho od ľaku porazilo a gróf Mednyanszký mal čo robiť, aby ho odniesol domov. Utekal z lesa s grófom Fehérvárom v náručí a šľachtic – nešľachtic – s plnými nohavicami. Obaja vedeli, čo je to za tvora. Levy však v našich končinách nikdy nežili, a tak ani neboli zvyknutí ich v lese stretávať. Fehérváryho po kresťansky pochovali a Mednyanszký sa vydal na lov. Netvor zatiaľ zabíjal a žral poddaných na 4 susedných panstvách – aj u Pálffyovcov v susedstve a ešte u ďalších dvoch zemepánov. Všetci štyria zemepáni spojili svoje sily a išli zviera loviť. Len Pongrácz sa im zdal akýsi divný – chcel zviera odchytiť, nie zabiť.

Keď lev zabil už 40 poddaných a oni ho nevedeli uloviť, vyhlásil gróf Mednyanszký, že ak mu niektorý poddaný pomôže na love, tak mu udelí slobodu a ak to bude cudzí poddaný, že sa prihovorí u jeho pána a vyplatí ho. Jedného dňa sa u neho ohlásil istý Jano Pačmaga. Triasol sa, že poruší prísahu, ale strach o život bol väčší. Gróf sa hrozne rozhneval. Jeho hnev sa síce utíšil, keď sa dozvedel, že leva ulovil jeho vlastný hájnik, aj tak sa však rozhodol baróna Pálffyho zažalovať...

Otázky a úlohy:

1. Určite vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdu, na ktorý bude podaná žaloba.
2. Popíšte skutkový stav a charakterizujte skutkovú podstatu
3. Bude barón Pálffy zodpovedať za škody spôsobené divým zvieraťom aj keď sa preukáže, že nebol jeho vlastníkom?
4. Vypracujte obžalobu a obhajobu.